

Aandelen in pensioen-BV: bij vererving geen BOF

11 augustus 2010

De Hoge Raad heeft recent beslist dat bij vererving van aandelen in een pensioen-BV de bedrijfsopvolgingsfaciliteit in de Successiewet niet van toepassing is. Die faciliteit is uitsluitend van toepassing op ondernemingsvermogen, en dat heeft een pensioen-BV niet want zij drijft geen onderneming. Een pensioen-BV wordt voor de heffing van vennootschapsbelasting wél geacht een onderneming te drijven – krachtens een ondernemingsfictie in die wet – maar die fictie werkt niet door voor de successiewet.

De bedrijfsopvolgingsfaciliteit in de Successiewet – de BOF – biedt MKB-ondernemers drie faciliteiten bij de heffing van schenk- of erfbelasting: een gunstige regeling bij de waardering van ondernemingsvermogen, een vrijstelling van 100% als de onderneming een waarde heeft tot € 1 miljoen en 83% voor de meerwaarde, én uitstel van betaling van de per saldo nog verschuldigde schenk- of erfbelasting. De BOF én de voorwaarden om die faciliteit te kunnen toepassen zijn in BelastingBelangen veelvuldig aan de orde gesteld. Zie ook de specials [Bedrijfsopvolging door schenking of vererving van de onderneming](#) en [Schenk AB-aandelen tot € 1 miljoen belastingvrij aan uw kinderen](#).

De toepassing van de BOF bij BV's is beperkt tot vennootschappen die een onderneming drijven en die 'echt', materieel ondernemingsvermogen hebben. Bij een holdingstructuur kan dat geconsolideerd worden gezien.

De Hoge Raad heeft beslist dat een pensioen- en stamrecht-BV geen materiële onderneming drijft en dat zo'n BV derhalve geen ondernemingsvermogen heeft. Bij vererving van de aandelen in een pensioen-BV is de BOF dan ook niet van toepassing.

De erfgenamen van de overleden DGA stelden dat de fictie dat een pensioen-BV voor de vennootschapsbelasting geacht wordt een onderneming te drijven, ook moet gelden voor de bedrijfsopvolgingsfaciliteit in de Successiewet. Ons hoogste rechtscollege wees dat pleidooi af: beslissend is of de BV een materiële onderneming drijft, in de zin van de wet inkomstenbelasting, en dat is bij een pensioen-BV niet het geval.

In de berechte casus had de pensioen-BV ook nog vastgoed verhuurd aan een gelieerde werk-BV. De erflater was vroeger enig aandeelhouder van deze BV geweest. De pensioen-BV was nog bestuurder van deze werk-BV. De Hoge Raad stelde vast dat de rechtbank terecht had beslist dat de verhuur- en bestuursactiviteiten als normaal vermogensbeheer moesten worden aangemerkt.

Commentaar

Dit arrest is een streep door de rekening van veel DGA's van een pensioen- of stamrecht-BV. Zij rekenden erop dat de ondernemingsfictie uit de vennootschapsbelasting voldoende zou zijn om ook voor de BOF in aanmerking te komen.

Het arrest maakt ook duidelijk dat het 'upgraden' van een pensioen-BV – met de verhuur van vastgoed en het besturen van de oude werk-BV – niet het beoogde gevolg heeft omdat die werkzaamheden vrijwel altijd als 'normaal vermogensbeheer' moeten worden aangemerkt. Zie ook [Financiering en verhuur vastgoed na bedrijfsopvolging: geen BOF elders in dit nummer van BelastingBelangen](#).